

FRAGMENT ZYCIORYSU
Albina Narkiewicza

Urodziłem się dnia 21 kwietnia 1915 roku we wsi Słobódka, gmina Snów powiat Nieśwież, województwo nowogródzkie.

Po ukończeniu siedmiooddziałowej Szkoły Podstawowej dnia 28.08.1933 roku wstąpiłem do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy, którą ukończyłem dnia 19.06.1936 roku w specjalności elektro-radiomechanik, uzyskując stopień starszego szeregowca. Otrzymałem przydział jako słuchacz do plutonu szkolnego strzelców samolotowych radiotelegrafistów przy 212 eskadrze II dywizjonu bombardującego 1 Pułku Lotniczego w Warszawie-Okęcie.

W dniu 1.11.1936 roku otrzymałem awans na stopień kaprała z jednoczesnym mianowaniem podoficerem nadterminowym. W/w kurs ukończyłem w czerwcu 1937 roku i jednocześnie zostałem назначony na instruktora w plutonie szkolnym kursu strzelców samolotowych radiotelegrafistów w 212 eskadrze II dywizjonu bombardującego 1 Pułku Lotniczego Warszawa-Okęcie.

Dnia 15 sierpnia 1939 roku eskadra nasza została przeniesiona na nowowbudowane lotnisko w miejscowości Małaszewicze k/ Brześcia nad Bugiem. Przygotowywaliśmy tam stanowiska do obrony przeciwlotniczej.

Pierwszy chrzest bojowy ze swoją drużyną przeszedłem dnia 1 września 1939 roku (piątek) między godziną 4 a 5 rano, kiedy to nastąpiło pierwsze bombardowanie naszego lotniska, które przez następnych kilka dni było wielokrotnie bombardowane. Pod ustawicznymi nalotami i bombardowaniami pozostawaliśmy przy obronie lotniska w Małaszewiczach do dnia 9 września 1939 roku.

Nocą z 9 na 10 września 1939 roku eskadra nasza została przedyslokowana do wsi Zabczyce oddalonej 10 km na zachód od Pińska na polowe lotnisko.

Dnia 12.09.1939 r lotnisko w Zabczycach zostało wykryte przez hitlerowców. Dowództwo eskadry zdecydowało się na dyslokację naszych samolotów do miejscowości Brody w okolicy Lwowa w dniu 13 września 1939 roku. Ponieważ pogoda w tym dniu była mglista i deszczowa, dowództwo zdecydowało się dyslokację przeprowadzić lotem koszącym po trasie torów kolejowych Pińsk-Łuniniec-Zdołbunów-Lwów i następnie lotnisko w Brodach.

Wystartowaliśmy na samolotach szkolnych typu "Łoś". Po trasie został przez obserwatora przeoczony m. Łuniniec, w związku z tym nie zrobiliśmy skrętu w prawo na Zdołbunów i w ten

sposób znaleźliśmy się na terenie Związku Radzieckiego, gdzie wylądowaliśmy w polu - dwa samoloty. Po zorientowaniu się, że znajdujemy się w ZSRR ponownie wystartowaliśmy, biorąc kurs na zachód. Lot ten trwał krótko, gdyż zabrakło paliwa. Przeprowadziliśmy lądowanie na paliwie będącym jeszcze w zbiorniku awaryjnym.

W tych okolicznościach dnia 13 września 1939 roku znaleźliśmy się na terytorium Związku Radzieckiego w dyspozycji NKWD, które to dnia 14 września 1939 roku transportem samochodowym przewiozło nas do gmachu rejonowego NKWD w Mińsku.

Rozpoczęły się przesłuchania i śledztwa, które trwały do godz 2⁰⁰ dnia 15 09.1939 r. O wymienionej godzinie wręczono nam nakazy aresztowania. W ten sposób zostałem osadzony w więzieniu w Mińsku. Wszyscy, a było nas ośmiu żołnierzy, zostaliśmy osadzeni w pojedynczych celach.

Śledztwo trwało około pół roku t. j. do końca stycznia 1940 r. Na początku lutego 1940 roku z Mińska zostaliśmy przewiezieni do więzienia w miejscowości Borysow.

Byliśmy podejrzani o następujące przestępstwa:

1. Nielegalnego przekroczenia granicy ZSRR, za które to przewinienie przewidywano karę od 6 miesięcy do 3 lat.
2. W celu przeprowadzenia szpiegostwa, za które to przestępstwo przewidywano karę od 15 lat więzienia do 25 lat lub karę śmierci.
3. W celu przeprowadzenia dywersjii, za które to przestępstwo przewidywano karę od 15 lat więzienia do 25 lat lub karę śmierci.

Sąd odbył się zaocznie, a wyrok został podany do wiadomości każdemu z nas osobno przez (komendanta) naczelnika więzienia w m. Borysow. Każdy z nas za "nielegalny przelot granicy" - decyzją Nadzwyczajnego Posiedzenia przy NKWD (Ludowy Komitet Spraw Wewnętrznych) ZSRR z dnia 19 lutego 1940 roku - otrzymał wyrok trzech lat przymusowych ciężkich robót w obozach.

Tym sposobem zostałem skierowany do obozu SŪchobieżwodnaja na 19 punkt, gdzie pracowałem przy wyрубie lasu. Pragne nadmienić, że każdy z nas z dwu załóg samolotowych został skierowany do obozu w innej miejscowości.

Na wniesioną przeze mnie prośbę do Głównego Urzędu ds Obozów w Moskwie (Głównoje Uprawlenie Trudowych Łagierej) z dniem 18 lutego 1941 r zostałem przeniesiony do obozu w miejscowości Kowrow, gdzie byłem zatrudniony przy budowie hydroelektrowni na

rzece Kłaźma w charakterze elektromontera i elektromechanika.

Z chwilą wybuchu wojny radziecko-niemieckiej budowa hydroelektrowni została wstrzymana, a mnie przeniesiono do obozu pracy (łagra) w m. Kirżacz Iwonowskiej obłasti na budowę lotniska.

W wyniku porozumienia zawartego w dniu 30.07.1941r przez gen. Sikorskiego z rządem ZSRR, dnia 10.09.1941 r zostałem zwolniony przez NKWD w m. Mińsk na podstawie amnestii.

Po zwolnieniu pragnąłem wstąpić do formowanego Wojska Polskiego przez gen Andersa. Zarówno władze wojskowe ZSRR jak i NKWD nie udzieliły mi informacji o miejscu formowania się oddziałów Wojska Polskiego, a zaproponowały złożenie podania i oczekiwanie na odpowiedź, a w międzyczasie urządzenie się do pracy. Przystąpiłem do pracy w fabryce "Szołkombinat" w m. Kirżacz w charakterze ładowacza (gruzczika) samochodowego.

Z chwilą zbliżania się wojsk hitlerowskich do Moskwy, wszystkich mężczyzn rejonu kirżackiego, zdolnych do noszenia broni, zmobilizowano (w tym również i mnie z dniem 2 listopada 1941 r) i wcielono do batalionu budowlanego (Stroitelnyj Batalion) Armii Radzieckiej. Wykorzystywany byłem do kopania rowów przeciw czołgowych, budowania lotnisk polowych i wyrębie lasów.

Trwało to do 10.09.1943 r. kiedy na złożoną osobistą prośbę do Kulibackiego Rajwojkomitetu, skierowany zostałem do formującego się Ludowego Wojska Polskiego, z którym to przeszedłem w 1 Dywizji Piechoty im Tadeusz Kościuszki od Smoleńska do Berlina.

W skrócie udokumentowany przebieg mojej służby przedstawia się następująco:

- od 18.08.1933 do 1.09.1939 r elew Szkoły Podoficerskiej Lotnictwa dla Małoletnich w Bydgoszczy, a następnie instruktor kursu strzelców samolotowych radiotelegrafistów w II Dywizjonie 1 Pułku Lotniczego w Warszawie-Okęcie.

- od 1.09.1939 do 13.09.1939 r - instruktor kursu strzelców samolotowych radiotelegrafistów i jednocześnie strzelec samolotowy radiotelegrafista samolotu bombowego typu "Łoś" - lotnisko bazowe Małaszewicze, a następnie lotnisko polowe Zabczyce k/ Mińska,

- 13.09.1939 r - w czasie przelotu na lotnisko Brody k/Lwowa, w wyniku mgły, błędu nawigacyjnego i braku paliwa- przymusowe lądowanie na terenie przygranicznym ZSRR;

- 13.09.1939 do 10.09.1941 r aresztowanie, więzienia, obozy pracy przymusowej w m. Suchobezwodnaja, Kowrow i Kirżacz.
- 2.11.1941-08.1943 r wcielenie do batalionu roboczego Armii Radzieckiej i praca na budowie lotnisk, wyrębie lasów i kopaniu rowów przeciwczołgowych.
- 16.09.1943 do 09.09.1945 - udział w walkach 1 Dywizji Piechoty im T. Kościuszki na szlaku od Smoleńska do Berlina;
- od 9.05.1945 do 02.11.1973 r służba w Ludowym Wojsku Polskim przeważnie na funkcjach sztabowych.

Do życiorysu załączam:

1. Poświadczenie służby nr 753 wydane przez CAW z dn 02.03.1959.
2. Zaświadczenie nr 2214 wydane przez CAW z dn 12.06.1959
3. Zaświadczenie nr 31212/4796/60 wydane przez Ambasadę Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Moskwie z dn 13.05.1960 r.

Warszawa dn. 25 listopada 1990r.

A. Narkiewicz
A. Narkiewicz

ALBIN